

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (grondslag voor maatregelen inzake het (particulier) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen)

VERSIE TEN BEHOEVE VAN DE INTERNETCONSULTATIE

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is maatregelen te treffen inzake het (particulier) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, alsmede enkele technische wijzigingen aan te brengen in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de begripsomschrijving van professionele gebruiker wordt na "gewasbeschermingsmiddelen" ingevoegd "of biociden".

B

In artikel 10, vierde lid, wordt "worden regels gesteld" vervangen door "kunnen regels worden gesteld".

C

Artikel 37 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "20, eerste lid," vervangen door "20, eerste en derde lid,".
2. In het tweede lid wordt na "verordening (EG) 1107/2009," ingevoegd "20, derde lid,".

D

In artikel 72, eerste en tweede lid, wordt voor "biocide" ingevoegd "gewasbeschermingsmiddel of".

E

Artikel 78 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt "juist gebruik van biociden of".
2. Het tweede lid komt als volgt te luiden:
 2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over juist gebruik van biociden.

F

Artikel 80a wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. Na "artikel 12 van richtlijn 2009/128/EG" wordt ingevoegd "of uiterwaarden en buitendijkse gebieden".
3. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:
 2. Deze regels kunnen tevens betrekking hebben op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of biociden buiten deze gebieden, met uitzondering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door een professionele gebruiker in de landbouwsector.
 3. Na de inwerkingtreding van deze wet berust artikel 27b van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden mede op het eerste en tweede lid.

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

DE MINISTER VOOR MILIEU EN WONEN,

S. van Veldhoven-van der Meer

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) stelt regels voor de toelating, het op de markt brengen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, voor zover die onderwerpen niet reeds uitputtend zijn geregeld in Europese regelgeving. Dit wetsvoorstel wijzigt de Wgb.

In het kader van periodiek onderhoud van de wetgeving worden enkele artikelen gewijzigd. Eén van de wijzigingen heeft als belangrijkste oogmerk het creëren van een grondslag voor het voorschrijven van maatregelen in verband met het niet-professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

2. Context van het wetsvoorstel

Gewasbeschermingsmiddelen zijn een belangrijk instrument om planten en plantaardige producten tegen schadelijke organismen, met inbegrip van onkruid, te beschermen. Zij vervullen een functie in de verbetering van de landbouwproductie. Biociden zijn nodig voor de bestrijding van organismen die schadelijk zijn voor de gezondheid van mens of dier, en voor de bestrijding van organismen die schade toebrengen aan vervaardigde of natuurlijke materialen. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (gezamenlijk aangeduid met 'bestrijdingsmiddelen' of 'pesticiden') kan echter ook risico's en gevaren voortbrengen voor mens, dier en het milieu.

Voor gewasbeschermingsmiddelen stelt daarom de Thematische strategie voor een duurzaam gebruik van pesticiden een kader 'voor de totstandbrenging van een duurzamer gebruik van pesticiden door vermindering van de risico's en de effecten van pesticidengebruik op de menselijke gezondheid en het milieu op een manier die verenigbaar is met de noodzakelijke bescherming van de gewassen'¹. Daartoe werd in 2009 de bestaande Richtlijn 91/414/EEG van de Raad van 15 juli 1991 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen vervangen door twee verordeningen en twee richtlijnen, waaronder een verordening over de toelating en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en een richtlijn over het duurzaam gebruik van toegelaten middelen, die hier kort worden samengevat:

Verordening (EG) nr. 1107/2009

De toelating tot de Nederlandse markt en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen worden gereguleerd door de verordening (EG) nr. 1107/2009². Doel van de verordening is harmonisatie van criteria en procedures voor het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen, onder de waarborg van een hoog beschermingsniveau. De bevoegde autoriteit, het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb), besluit op grond van een beoordeling over toelating tot de Nederlandse markt. Uitgaande van goede gewasbeschermingspraktijken en realistische gebruiksomstandigheden en op basis van de zogenoemde Uniforme Beginselen, mag een gewasbeschermingsmiddel niet leiden tot onaanvaardbare effecten voor mens, dier en het milieu. Het Ctgb kan gebruiksvoorschriften stellen om het optreden van onaanvaardbare effecten te voorkomen.

Richtlijn 2009/128/EG

¹ Besluit 1600/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juli 2002 tot vaststelling van het zesde Milieuactieprogramma van de Europese Gemeenschap (PbEU 2002, L 242)

² Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG (PbEU 2009, L 309)

Het duurzaam gebruik van toegelaten gewasbeschermingsmiddelen wordt gereguleerd door richtlijn 2009/128/EG³. De maatregelen uit de richtlijn vormen een aanvulling op, en mogen geen afbreuk doen aan de maatregelen uit verordening (EG) nr. 1107/2009. Doel van deze richtlijn is onder meer de vermindering van de risico's en effecten van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de menselijke gezondheid en het milieu. Daartoe kunnen beperkingen worden gesteld aan het toegelaten gebruik. Passende maatregelen moeten worden genomen om een duurzaam gebruik te stimuleren en de afhankelijkheid van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te beperken. De richtlijn is niet van toepassing op biociden.

De beoordeling van werkzame stoffen en biociden volgt een systematiek die in grote lijnen vergelijkbaar is met die in verordening (EU) 1107/2009:

Verordening (EU) nr. 528/2012

De verordening over het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden⁴ is in 2012 vastgesteld, drie jaar na de hierboven genoemde Europese wetgeving. Doel van de verordening is 'de werking van de interne markt te verbeteren door de regels voor het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden te harmoniseren en tegelijk een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van mensen en dieren en van het milieu te waarborgen'. Het Ctgb is ook voor uitvoering van deze verordening aangewezen als bevoegde autoriteit.

Nationale wetgeving

De beide verordeningen zijn geïmplementeerd in de Wgb, voornamelijk door middel van het schrappen van de artikelen die voortaan op Europees niveau werden geregeld. Ter implementatie van de richtlijn 2009/128/EG zijn tegelijkertijd voorschriften omtrent gewasbeschermingsmiddelen aan de Wgb en bijbehorende uitvoeringswetgeving toegevoegd. Deze richtlijn is overigens niet uitsluitend in de Wgb geïmplementeerd, maar ook in uitvoeringswetgeving zoals afdeling 3.5 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit milieubeheer) en het Besluit lozen buiten inrichtingen.

Dit wetsvoorstel bevat alleen wijzigingen van de Wgb.

3. Inhoud van het wetsvoorstel op hoofdlijnen

Een belangrijk onderdeel van dit wetsvoorstel is de aanpassing van artikel 80a, die een grondslag creëert voor maatregelen aan het niet-professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Directe aanleiding voor deze wijziging is het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State over een eerder voorstel voor een verbod op het niet-professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In haar advies concludeerde de Afdeling dat de Wgb voor een dergelijk verbod geen grondslag bood. Zij adviseerde om te voorzien in een adequate wettelijke grondslag, dan wel om af te zien van het verbod⁵.

Het wetsvoorstel is daarnaast bedoeld om enkele onvolkomenheden in de Wgb te corrigeren.

De wijzigingen worden hieronder globaal toegelicht.

Grondslag eventueel verbod niet-professioneel gebruik

³ Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden (PbEU 2009, L 309)

⁴ Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden (PbEU 2012, L 167)

⁵ Advies van de Afdeling wetgeving van de Raad van State van 6 april 2016, Stcrt. 17507

Op grond van richtlijn 2009/128/EG moeten, soms: kunnen, aanvullende beperkingen worden gesteld aan het toegelaten gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Artikel 12 van de richtlijn bepaalt dat lidstaten ervoor zorg dragen dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in bepaalde specifieke gebieden wordt geminimaliseerd of verboden. Het betreft gebieden die door het brede publiek of door kwetsbare groepen zoals kinderen en ouderen, worden gebruikt. Daarnaast gaat het om beschermde gebieden als bedoeld in de richtlijn 2000/60/EG (Kaderrichtlijn Water), om aangewezen gebieden in het kader van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en om recent behandelde gebieden die door werknemers in de landbouw worden gebruikt of voor hen toegankelijk zijn.

Het artikel is geïmplementeerd in artikel 80a van de Wgb. Het artikel beperkt de bevoegdheid tot alleen die gebieden die in de richtlijn worden genoemd. Indien dan ook de gerechtvaardigde behoefte bestaat om ook voor andere gebieden of voor bepaalde situaties regels te stellen, is dat op dit moment niet mogelijk. Dat is ongewenst. Het heeft de voorkeur en is ook gebruikelijk, om op het niveau van de wet in formele zin een brede bevoegdheid te formuleren, die vervolgens bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden gepreciseerd.

Er zijn drie redenen voor aanpassing van de bevoegdheid in artikel 80a.

Ten eerste hecht een deel van de Tweede Kamer aan de introductie van een verbod op het niet-professioneel (particulier) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In haar eerdergenoemde advies van 6 april 2016 heeft de Afdeling wetgeving van de Raad van State echter geconcludeerd dat daarvoor nu geen wettelijke grondslag beschikbaar is. Door aanpassing van artikel 80a wordt deze grondslag gecreëerd, om op een later tijdstip een verbod of een andere maatregel te kunnen stellen. Onzeker is nog of een dergelijk verbod of maatregel, zo nodig met uitzonderingen, daadwerkelijk zal worden geïntroduceerd. Dat is mede afhankelijk van de resultaten van een eindevaluatie van niet-wettelijke maatregelen die vanaf het najaar van 2019 over de periode 2016-2019 wordt uitgevoerd⁶. Deze niet-wettelijke maatregelen zijn overeengekomen in de Green Deal 'Verantwoord particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen' (februari 2017). De resultaten van de eindevaluatie zijn volgens planning aan het begin van het tweede kwartaal van 2020 beschikbaar.

Vooruitlopend op de uitkomsten van de eindevaluatie wordt hier alvast opgemerkt dat een verbod op het niet-professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen verder zou gaan dan de (minimum)eisen uit richtlijn 2009/128/EG. De richtlijn schrijft namelijk voor dat lidstaten het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moeten minimaliseren of verbieden, maar alleen in bepaalde specifieke gebieden of ter bescherming van het aquatisch milieu en de drinkwatervoorziening. Daarnaast kan volgens de richtlijn een verbod, gebaseerd op de verplichting tot toepassen van een geïntegreerde gewasbescherming, alleen gelden voor professionele gebruikers. Tenslotte is van belang dat de richtlijn maar in beperkte mate aanzet tot maatregelen tegen het niet-professioneel gebruik. Het verbieden van het niet-professioneel gebruik zonder gebiedsbeperking en het verbieden van het niet-professioneel gebruik om vermijdbaar gebruik tegen te gaan, gaan dus verder dan waartoe de richtlijn verplicht. Het treffen van zo'n verdergaande beschermingsmaatregel dan waartoe de richtlijn verplicht, is evenwel op grond van artikel 193 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie mogelijk, indien daarvoor een rechtvaardiging bestaat. Artikel 36 van het verdrag noemt onder meer de bescherming van de gezondheid en het leven van personen, dieren en planten. In de keuze voor een beschermingsmaatregel komt de lidstaat een zekere mate van beoordelingsvrijheid toe, maar maatregelen dienen proportioneel te zijn aan het te bereiken (milieu)doel. Indien dan ook naar aanleiding van de resultaten van de eindevaluatie een verbod voor het niet-professioneel gebruik wordt ingesteld, zal in de motivering worden ingegaan op de noodzakelijkheid, geschiktheid en evenredigheid.

⁶ Brief van 16 april 2019, Kamerstuk 27858, nr. 448

Eveneens vooruitlopend op de uitkomsten van de evaluevaluatie wordt hier alvast opgemerkt dat vanuit handhavingsoogpunt een verbod op de verkoop aan niet-professionele gebruikers de voorkeur zou hebben. Het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen is echter op Europees niveau gereguleerd via de Verordening (EG) nr. 1107/2009 en deze biedt de lidstaten niet de mogelijkheid tot daarvan afwijkende maatregelen.

De tweede reden is de volgende.

Op grond van een toevoeging aan het eerste lid kunnen maatregelen worden gesteld aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in uiterwaarden en buitendijkse gebieden. Het is op dit moment de bedoeling dat de bevoegdheid zal worden toegepast voor om uiterwaarden langs rivieren, die gedurende het gehele jaar of een gedeelte daarvan onder water staan (een functie hebben voor het beheer van de waterkwantiteit), waardoor gewasbeschermingsmiddelen gemakkelijk in oppervlaktewater kunnen geraken.

Voor een deel van de gronden geldt al een gebruiksverbod. Het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw is sinds november 2017 niet meer toegestaan, behoudens enkele uitzonderingen. Het nieuwe artikel 80a, tweede lid creëert de bevoegdheid tot maatregelen aan het niet-professioneel (particulier) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In de praktijk zal de nieuwe bevoegdheid, als die wordt ingezet, voornamelijk worden gebruikt voor landbouwgronden die geschikt zijn voor beweiding door vee, maar waarop behalve voor enkele specifieke probleemplanten en –struiken geen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt.

De derde reden is dat de wijziging bevestigt dat paragraaf 6.2 van de wet een grondslag biedt voor regels met betrekking tot het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw. Aanleiding voor deze bevestiging is dat onzekerheid bestaat over de vraag of de verplichting om een geïntegreerde gewasbescherming toe te passen (artikel 78 van de wet) mag leiden tot een verbod op het professioneel gebruik. De Rechtbank Den Haag heeft die vraag bevestigend beantwoord in zijn uitspraak van 16 januari 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:115. Om desondanks buiten twijfel te stellen dat in paragraaf 6.2 een afdoende grondslag is opgenomen, is artikel 80a aangevuld.

Begripsomschrijving 'professioneel gebruik'

De Biocidenverordening omschrijft niet het begrip 'professionele gebruiker', maar het wordt wel gehanteerd in artikel 18 en in de bijlagen III en VI van de verordening, in de artikelen 71, vierde lid en 73, tweede lid van de Wgb en in toelatingsbesluiten van het Ctgb.

In de praktijk wordt tot dusver wel uitgegaan van de betekenis die het begrip heeft in het spraakgebruik. In bepaalde situaties is het echter onduidelijk of een toepasser concreet moet worden aangemerkt als een professionele gebruiker. Voor de rechtszekerheid van toepassers en voor toezicht en handhaving op het gebruik van biociden heeft het opnemen van een begripsomschrijving de voorkeur. Gelet op de vergelijkbare systematiek van biociden- en gewasbeschermingsregelgeving wordt de begripsomschrijving uit de gewasbeschermingsregelgeving overgenomen. Zowel artikel 1 van de Wgb als de Europese verordening voor toelating van gewasbeschermingsmiddelen (artikel 3, onderdeel 25 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009) hanteren dezelfde omschrijving, die is overgenomen uit artikel 3, eerste lid van Richtlijn 2009/128/EG.

In artikel 1, eerste lid van de Wgb wordt daarom in de begripsomschrijving van 'professionele gebruiker' achter 'gewasbeschermingsmiddelen' toegevoegd: 'en biociden'.

Tarieven Ctgb

Het Ctgb besluit over de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden tot de Nederlandse markt. De werkzaamheden worden voor een belangrijk deel gefinancierd uit de opbrengsten van de tarieven, die bij een toelatinghouder voor uitvoering van wettelijke taken in rekening worden gebracht (artikel 10 van de Wgb).

Artikel 10, vierde lid is in die zin gewijzigd, dat de verplichting om regels te stellen over de tarieven is omgezet in een bevoegdheid. Tot dusver zijn dergelijke regels overigens nog niet gesteld.

Aanbevelen en aanprijzen

Artikel 72 verbiedt het aanbevelen en aanprijzen van een niet-toegelaten biocide en van een gebruik in strijd met de gebruiksvoorschriften van een biocide. Een vergelijkbaar voorschrift is niet beschikbaar voor gewasbeschermingsmiddelen. Artikel 66, tweede lid van Verordening (EG) 1107/2009 bepaalt dat reclame geen informatie mag bevatten die misleidend kan zijn over de mogelijke gevaren voor de gezondheid van mens of dier, of voor het milieu. Voor een niet-toegelaten gewasbeschermingsmiddel mag geen reclame worden gemaakt. Ten tijde van de implementatie van de verordening heeft de wetgever aangenomen dat artikel 66 van de verordening toereikend was, zodat artikel 72 geen betrekking behoefde te hebben op gewasbeschermingsmiddelen⁷. Gelet op ervaringen in de uitvoeringspraktijk is nu opgenomen dat de verboden in artikel 72 ook betrekking hebben op gewasbeschermingsmiddelen.

Geïntegreerde gewasbescherming en juist gebruik van biociden

Artikel 78 van de Wgb bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels moeten worden gesteld aan het juist gebruik van biociden. Daarnaast moeten regels worden gesteld over geïntegreerde gewasbescherming, zoals bedoeld in artikel 14 van richtlijn 2009/128/EG en artikel 55 van verordening (EG) 1107/2009.

Om onduidelijkheid te voorkomen wordt het eerste lid in twee leden gedeeld. Het nieuwe eerste lid geeft de verplichting om regels te stellen over geïntegreerde gewasbescherming. Het nieuwe tweede lid bevat de bevoegdheid om regels te stellen over het juist gebruik van biociden. Een juist gebruik omvat 'de rationele toepassing van een combinatie van fysische, biologische, chemische of eventueel andere maatregelen, waardoor het gebruik van biociden tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt en passende voorzorgsmaatregelen worden genomen' (artikel 17, vijfde lid van verordening (EG) nr. 528/2012). Zowel het Ctgb als aangewezen bevoegde autoriteit, en de wetgever kunnen over het juist gebruik van biociden voorschriften te stellen. Een verplichting daartoe is echter niet opportuun.

Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat op grond van de Wgb wel regels kunnen worden gesteld aan een geïntegreerde gewasbescherming, maar niet aan een geïntegreerde plaagbestrijding. De reden daarvoor is dat richtlijn 2009/128/EG niet van toepassing is op het gebruik van biociden. De Europese Commissie achtte het namelijk niet aangewezen om het toepassingsgebied van die richtlijn uit te breiden naar biociden, omdat de voornaamste doelstellingen ervan met andere middelen en acties kunnen worden verwezenlijkt⁸. In haar verslag verwees de Europese Commissie specifiek naar 'richtsnoeren voor beste praktijken', onder meer voor de bestrijding van knaagdieren en de normering en certificering van plaagbestrijdingsdiensten. Over de uitvoering van die praktijken kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld (artikel 79 van de Wgb).

Artikel 78, tweede lid van de Wgb maakt het mogelijk regels te stellen aan de wijze waarop het gebruik van biociden moet worden geadmistreerd. Artikel 75, eerste lid bevat een identieke bepaling, namelijk dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld over onder meer de administratie van biociden en gewasbeschermingsmiddelen.

⁷ Bladzijde 23 van de Memorie van Toelichting; Kamerstuk 32 372, nr. 3

⁸ Verslag van de Commissie aan het Europees parlement en de Raad betreffende een duurzaam gebruik van biociden ingevolge artikel 18 van Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden; 17 maart 2016, COM(2016) 151 final

Deze dubbele grondslag heeft een historische oorzaak. Artikel 75 van de Wgb had aanvankelijk alleen betrekking op het 'op de markt brengen' maar niet op het 'gebruiken'. Het laatstgenoemde aspect is toegevoegd bij de implementatie van richtlijn 2009/128/EG. Op dat moment is niet beoordeeld of artikel 78, tweede lid kon worden gemist. In het kader van een regulier onderhoud van de Wgb wordt alsnog het tweede lid geschrapt.

4. Gevolgen van het wetsvoorstel

De regering voorziet geen gevolgen voor de regeldruk (administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten) en de bestuurlijke lasten van overheden door dit wetsvoorstel. Daarnaast wordt de wettelijke grondslag voor het stellen van maatregelen aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen verruimd. Tenslotte wordt de terminologie in artikel 78 meer consistent toegepast, wordt een overbodig artikel geschrapt en enig ander dagelijks onderhoud aan de wet uitgevoerd. Het wetsvoorstel leidt daarmee niet tot aanpassing van informatieverplichtingen of van inhoudelijke rechten of verplichtingen van burgers, bedrijven (zoals toelatinghouders, de Fytofarmaceutische industrie) of van overheden. De beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen of biociden op de Nederlandse markt of het gebruik ervan in de praktijk, worden door de aanpassingen niet beïnvloed. Evenmin leidt het wetsvoorstel tot wijzigingen in de werkwijze of de beoordelingskaders van het Ctgb. Gevolgen voor de werklast van de rechterlijke macht zijn niet te verwachten.

Ten overvloede wordt nog herhaald dat het wetsvoorstel een expliciete grondslag bevat om bij algemene maatregel van bestuur maatregelen te stellen aan het niet-professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Er is echter geen sprake van een verplichting om die maatregelen te treffen, maar van een bevoegdheid. Die bevoegdheid krijgt pas materiële gevolgen wanneer daarvan gebruik wordt gemaakt. Op het moment dat daadwerkelijk bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorschriften worden gesteld, zullen eventuele wijzigingen in de regeldruk of de bestuurlijke lasten worden verantwoord.

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk heeft op **XXX** 2019 geadviseerd over de effecten van het wetsvoorstel voor de regeldruk. Het Adviescollege concludeert dat **XXX**

5. Toezicht en handhaving

Gevolgen voor het toezicht en de handhaving van de Wgb zijn niet te verwachten.

Zoals aan het einde van de vorige paragraaf is genoemd, bevat het wetsvoorstel een bevoegdheid maar geen verplichting om bij algemene maatregel van bestuur maatregelen te stellen aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Die bevoegdheid krijgt pas gevolgen voor het toezicht en de handhaving wanneer daarvan daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt. De gevolgen hangen dan af van de reikwijdte van eventuele maatregelen en de wijze waarop die worden uitgewerkt.

6. Consultatie over het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel wijzigt betrekkelijk abstract geformuleerde bepalingen in de Wgb en heeft geen directe en materiële gevolgen voor burgers, bedrijven en andere organisaties. Wel maakt het wetsvoorstel het mogelijk dat op een later tijdstip bepalingen in lagere wetgeving worden geconcretiseerd of ingevuld. Betrokken organisaties zijn in de gelegenheid gesteld op het wetsvoorstel te reageren; daarnaast is het wetsvoorstel voor consultatie op internet gepubliceerd. Voor de volledigheid wordt hier nog opgemerkt dat indien bepalingen in lagere wetgeving worden geconcretiseerd of ingevuld, ook over die lagere wetgeving vooraf een consultatie zal plaatsvinden.

Ter uitvoering van de Code Interbestuurlijke verhoudingen zijn het InterProvinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen in

de gelegenheid gesteld te reageren op het wetsvoorstel. Naar aanleiding van het wetsvoorstel heeft **XXX** het volgende opgemerkt/zijn geen opmerkingen ingediend.

PM.XXX

Internetconsultatie levert een bijdrage aan de kwaliteit van wetgeving en vergroot de transparantie van totstandkoming van het wetsvoorstel. Burgers, bedrijven en andere organisaties worden geïnformeerd over het wetsvoorstel en zij kunnen suggesties indienen ter verbetering van de kwaliteit en uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel. Naar aanleiding van de internetconsultatie zijn, kort samengevat, de volgende opmerkingen ingediend: **PM.XXX**

De voorschriften uit het wetsvoorstel zijn niet als technisch voorschrift gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen. Een dergelijke notificatie is bedoeld om de Commissie en de andere lidstaten in de gelegenheid te stellen om te beoordelen of de maatregelen leiden tot een ongerechtvaardigde belemmering voor het functioneren van de interne Europese markt, in strijd met het Verdrag. Notificatie ziet op de inhoud van het technisch voorschrift, niet op de juridische mogelijkheid om technische voorschriften vast te stellen. Bepalingen die geen zelfstandig rechtsgevolg hebben, maar die louter de basis vormen voor nadere uitwerking in regelgeving, behoeven dan ook geen notificatie.

7. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

A

In artikel 1 is gebruiker gedefinieerd als persoon die een gewasbeschermingsmiddel of biocide toepast. De definitie van professionele gebruiker beperkt deze term tot gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen. Omdat het begrip professionele gebruiker ook in de Biocidenverordening voorkomt, wordt voorgesteld de definitie van professionele gebruiker aan te passen zodat hieronder ook professionele gebruikers van biociden worden verstaan. Voorts is de omschrijving met vindplaats van het begrip "richtlijn 2000/60/EG" (Kaderrichtlijn water) opgenomen nu daar in artikel 80a naar wordt verwezen.

B

Artikel 10 handelt over de tarieven die het Ctgb in rekening brengt in verband met toelatingen. Het vierde lid verplicht de minister om regels te stellen met betrekking tot de tarieven in verband met de toelating van biociden. Volgens de Memorie van Toelichting is met het vierde lid beoogd een wettelijke grondslag te bieden om regels te stellen betreffende vergoedingen. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat de Biocidenverordening de lidstaten weliswaar de mogelijkheid biedt om dergelijke regels te stellen, maar hiertoe niet verplicht, en de minister tot dusverre geen aanleiding heeft gezien tot het stellen van regels, wordt voorgesteld de verplichting regels te stellen om te zeten in een bevoegdheid daartoe.

C

Artikel 37 gaat over het uitvoeren van proeven en experimenten in verband met het gebruik van een gewasbeschermingsmiddel. Het eerste lid gaat over de aanvraag van een proefonthefving en het tweede lid gaat over de aanvraag tot erkenning van instanties die proeven doen met niet-toegelaten middelen. Indien een dergelijke aanvraag wordt goedgekeurd wordt de betreffende instantie vrijgesteld van een aantal verboden om onderzoek naar de werking van gewasbeschermingsmiddelen mogelijk te maken. Voorgesteld wordt om in artikel 37, eerste en tweede lid, een verwijzing toe te voegen naar artikel 20, derde lid. Op grond van dit lid is het verboden een niet in Nederland toegelaten gewasbeschermingsmiddel of toevoegingsstof voorhanden of op

voorraad te hebben. Een vrijstelling van dit verbod is gewenst omdat instanties voor hun onderzoek deze middelen ook voorhanden of op voorraad moeten kunnen hebben.

D

Artikel 72 verbiedt niet toegelaten biociden of het gebruik van biociden in strijd met de voorschriften aan te prijzen. De voorgestelde wijziging breidt dit verbod uit met niet toegelaten gewasbeschermingsmiddelen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in strijd met de voorschriften.

E

Bij de implementatie van de Richtlijn duurzaam gebruik is de bevoegdheid in artikel 78 om regels te stellen met betrekking tot geïntegreerde gewasbescherming gewijzigd in een verplichting daartoe. Onbedoeld is daarbij de bevoegdheid om regels te stellen met betrekking tot juist gebruik van biociden ook gewijzigd in een verplichting. Door de voorgestelde wijziging van het eerste lid van artikel 78 heeft de verplichting regels te stellen alleen nog betrekking op geïntegreerde gewasbescherming en niet meer op juist gebruik van biociden. In plaats daarvan wordt in het tweede lid een bevoegdheid opgenomen om regels te stellen over juist gebruik van biociden. Het bestaande tweede lid kan komen te vervallen omdat hetgeen daarin is geregeld ook is geregeld in artikel 75, eerste lid, aanhef en onder b.

F

In het voorgestelde eerste lid van artikel 80a wordt opgenomen dat ook in gebieden die op grond van de Kaderrichtlijn water (richtlijn 2000/60/EG) worden aangeduid als oppervlaktewaterlichamen regels kunnen worden gesteld over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of biociden. Daarbij wordt in het bijzonder bedoeld op uiterwaarden. Het voorgestelde tweede lid bepaalt dat ook buiten de in het eerste lid bedoelde gebieden regels kunnen worden gesteld over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of biociden, met uitzondering van professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouwsector. Het derde lid bepaalt dat het verbod op het professionele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw van artikel 27b van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden mede berust op dit gewijzigde artikel.

Artikel II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. In het koninklijk besluit zal rekening worden gehouden met de vaste verandermomenten en minimale termijnen (Aanwijzing voor de regelgeving 4.17).

*De Minister van Milieu en Wonen,
S. van Veldhoven-van der Meer*